

Είμαστε το ΟΧΙ γιατί ψάχνουμε ένα καινούργιο ΝΑΙ

του Σταύρου Σταυρίδη

Είδα τούτες τις μέρες τι σημαίνει η αλαζονεία των ισχυρών. Είδα τι σημαίνει ο κυνισμός του συμφέροντος και ένιωσα τι σημαίνει η έλλειψη αξιοπρέπειας όσων υπηρετούν τους ισχυρούς.

Δεν το ήξερα; Ίσως δεν το φανταζόμουν έτσι. Πίστευα ότι αυτά που ο αστικός πολιτισμός συνεισέφερε στην οργάνωση της κυριαρχίας και στην ιδεολογική χειραγώγηση ήταν ακόμα ισχυρά όπλα συναίνεσης στις κοινωνίες της Δύσης. Γελάστηκα. Θαύμασα, θαυμάσαμε την αίγλη και τις ανακαλύψεις του Δυτικού πολιτισμού, πιστέψαμε, πίστευα ότι η δύναμη της κριτικής που απελευθέρωσε ο Διαφωτισμός θα είναι ένα μαχαίρι κοφτερό στα χέρια των αδυνάτων παρότι ένα μαχαίρι δίκοπο. Όμως ζούμε σε μια εποχή που το μαχαίρι τούτο χάνει τη δύναμή του μπροστά στα πραγματικά μαχαίρια με τα οποία οι ισχυροί δολοφονούν ανενδοίαστα λαούς και κοινωνίες. Ο αστικός πολιτισμός γέννησε έναν στοχασμό για την ελευθερία και τη δικαιοσύνη που οι κυρίαρχες ελίτ δεν χρειάζονται πια ούτε για άλλοθι.

Αυτές τις μέρες κατάλαβα τι καλλιέργησε παλιότερα τη φρίκη του Ναζισμού και σήμερα την φρίκη του ISIS. Λαοί ταπεινωμένοι από καταστροφικούς πολέμους, περιφρονημένοι από αμείλικτους αποικιοκράτες, βιασμένοι από αδίστακτες εταιρίες και τράπεζες φτιάχνουν από το μίσος τους τέρατα. Πιστεύουν ότι μπορούν να εκδικηθούν. Και ξεγελιούνται από εκείνους που τους προσφέρουν μίσος απέναντι στο μίσος, ρατσισμό απέναντι στο ρατσισμό, σκοτάδι απέναντι στο σκοτάδι, θάνατο απέναντι στο θάνατο.

Πώς να προστατέψω εμένα, τη σκέψη μου και τη συνείδησή μου από το μίσος που με κυριεύει απέναντι σ' αυτούς που ποδοπατούν τη ζωή μου και την αξιοπρέπειά μου; Τι να πω σε αυτούς που σαν και μένα φοβούνται; Τι να κάνω για να νικήσει μέσα μου και παντού η ελπίδα και η αλληλεγγύη; Τι να κάνω για να πιστέψω ξανά στη ζωή αντί να αφεθώ στο θάνατο;

Χρειάζομαι, χρειαζόμαστε να πολεμήσουμε ότι μας καταστρέφει χωρίς να του μοιάσουμε. Χρειάζεται να γεννήσουμε ξανά ζωή όπως στην κατοχή, στην αντίσταση, στην διάρκεια της χούντας, στην πλατεία Συντάγματος τις μέρες του 2011. Ζωή που να αφηφά τη φρίκη και να ονειρεύεται τη δικαιοσύνη. Δεν θέλω να μισήσω όσους λαιδορούν τον ελληνικό λαό. Καταλαβαίνω όσους μισούν. Δεν τους δικαιολογώ όμως. Δεν θέλω να γίνω όμοιος με κείνους που μισούν τη δημοκρατία. Περιφρονώ όμως εκείνους που απαξιώνουν τους αδύνατους και θα πολεμήσω όσο μπορώ ότι σκοτώνει την ελευθερία, την αδελφότητα και τη δικαιοσύνη.

Εδώ και τώρα να στήσουμε το χορό μιας άλλης ζωής. Πέρα από το μίζερο απολογισμό που μας κάνει να μην βλέπουμε πιο μακριά από την προσωπική μας εξασφάλιση. Η ζωή μπορεί να είναι και αλλιώς. Σε μας έλαχε να το δείξουμε τούτη την εποχή σε όλο τον κόσμο. Όπως άλλοι λαοί το έδειξαν σε άλλες εποχές. Όπως το δείχνουν οι Κούρδοι στη Ροζάβα, οι Ζαπατίστας στο Μεξικό, οι Παλαιστίνιοι στα κατεχόμενα.

Πέραν του κίβδηλου κσοσμοπολιτισμού που πλάθει φαντάσματα Ευρωπαϊκής οικογένειας σε μια Ευρώπη της ανισότητας και της υποταγής. Πέραν του κίβδηλου πατριωτισμού που μετατρέπει την πληγωμένη περηφάνεια ενός λαού σε εθνικιστική και ξενοφοβική υστερία.

Μπορούμε με αξιοπρέπεια. Μπορούμε με αλληλεγγύη. Μπορούμε εμείς οι πολλοί ενάντια στους λίγους που τρέφονται από τη δυστυχία μας. Μπορούμε με όχι γιατί είμαστε το ναι. Το μόνο ισχυρό ναι σε μια Ευρώπη που βουλιάζει στην οικονομική και κοινωνική αγριότητα. Λέμε όχι γιατί δεν μπορεί παρά με το όχι να υπάρξει κάποτε ένα καινούργιο ναι σ' έναν κόσμο πιο δίκαιο. Εδώ, στην Ευρώπη, παντού. Αν όχι εμείς τώρα, ποιοι και πότε;

* Ο Σταύρος Σταυρίδης είναι καθηγητής Αρχιτεκτονικής στο ΕΜΠ